

Verzuim kaart

Iedereen naar school Verzuim, Vroegtijdig signaleren voorkomt erger

Het recht op Onderwijs is een grondrecht voor alle kinderen en jongeren in Nederland. Kinderen en jongeren hebben recht op onderwijs, zodat ze zich kunnen ontwikkelen tot mondige, zelfstandige volwassenen, voldoende toegerust om een baan te vinden.

Aan het recht op onderwijs zijn duidelijke plichten verbonden; voor de leerling, zijn ouders of verzorgers, de school en de gemeente met daarbij slechts één doel: dat iedereen tot zijn 18e, naar school gaat en een havo-, vwo- of mbo diploma (minimaal niveau 2), een zogeheten startkwalificatie haalt. Zo is iedere ouder verplicht kinderen- jongeren in te schrijven op een school en toe te zien op schoolbezoek. Iedere jongere is vanaf 12 jaar ook zelf verantwoordelijk om naar school te gaan en niet te spijbelen, dus niet te verzuimen. Als de jongere op zijn 18e verjaardag nog geen startkwalificatie heeft, hebben gemeenten ook de plicht om deze jongere op te sporen en te stimuleren om alsnog een startkwalificatie te halen.

Scholen hebben een belangrijke (wettelijke) taak in het signaleren van verzuim. Het vroegtijdig signaleren is van groot belang om verzuim te kunnen voorkomen of te beperken.

Er is sprake van wettelijk ongeoorloofd verzuim als een kind – jongere niet op school verschijnt terwijl dit niet is gemeld of waarvoor vooraf toestemming is verleend. Naast het melden van verzuim wat wettelijk is verplicht, zijn er ook bepaalde vormen van verzuim waarvoor geen meldingsplicht geldt (signaalverzuim). Dat betreft bijvoorbeeld voor jongeren die zich vaak met onduidelijke reden, zoals ziekte afmelden. Door de afdeling Leerplicht tijdig te informeren kan samen worden bepaald wat nodig is om het (dreigend) verzuim op te heffen of te voorkomen. Met alle VO scholen in Enschede, het Roc van Twente en het AOC Oost heeft de gemeente Enschede, in samenwerking met de GGD-Twente, een verzuimkaart opgesteld met als motto “vroeg-signaleren voorkomt erger!”

Schematisch is in de verzuimkaart het soort (signaal) verzuim vermeld wat moet worden gemeld bij de afdeling Leerplicht. Daarbij zijn in

hoofdpijnen de te ondernemen acties weergegeven van de scholen, afdeling Leerplicht en GGD.

Hoe te melden?

Het ministerie van OCW, de IB-groep, scholen en de gemeente zetten zich samen in om voortijdig schooluitval te voorkomen. Zo is het voor scholen van het voortgezet onderwijs en het MBO m.i.v. augustus 2009 verplicht om verzuim via de IB-groep te melden zodat op een uniforme manier verzuimmeldingen worden gerealiseerd. Voor meer informatie kunt u de website www.ib-groep.nl (button zakelijk/loketverzuim en VSV) raadplegen.

Afdeling Leerplicht

Postbus 20
7500 AA Enschede
Bezoekadres: Werkplein Enschede
Korte Hengelosestraat 1
7511 JA Enschede

Telefoon: 053 – 481 7770
Telefax : 053 – 481 7550
E-mail: leerplicht@enschede.nl

Verzuimkaart

“Hoe te handelen in 1 oogopslag”

Leer- en kwalificatieplichtigen		
Soort verzuim	Omschrijving	Handelwijze school
Absoluut Verzuim (Wettelijk)	Een jongere staat niet (meer) ingeschreven op een school.	In- of uitschrijving binnen 7 dagen via het verzuimloket (www.ib-groep.nl) melden aan de afdeling Leerplicht
Relatief verzuim (Wettelijk)	Bij verzuim van 16 uur van de lestijd gedurende een periode van 4 weken	Ouders op de hoogte stellenVia het verzuimloket (www.ib-groep.nl) melden aan de afdeling Leerplicht
Signaal-/ Preventief Verzuim	Bij 10 keer te laat in de les komen	Ouders op de hoogte stellenVia het verzuimloket (www.ib-groep.nl) melden aan de afdeling Leerplicht
	ZiekteElk verzuim gerelateerd aan (vermoedelijke) achterliggende problematiek	
Spijbelen	Bij 5 of meer keren niet verschijnen in de les zonder kennisgeving	Ouders op de hoogte stellenVia het verzuimloket (www.ib-groep.nl) melden aan de afdeling Leerplicht
Luxe Verzuim	Vrije dagen zonder toestemming directeur of leerplichtconsulent	Ouders op de hoogte stellenVia het verzuimloket (www.ib-groep.nl) melden aan de afdeling Leerplicht
Schorsing	De school kan gedurende maximaal 5 dagen een leerling de toegang tot de school ontfeggen	Via leerplicht@enschede.nl melden aan de afdeling LeerplichtOuders op de hoogte stellenMelden bij Inspectie
Verwijdering	Een school kan een leerling verwijderen als zich meermalen ernstige incidenten voordoen, die ingrijpende gevolgen hebben voor de veiligheid en/ of de onderwijskundige voortgang van de school.	Ouders op de hoogte stellenVia leerplicht@enschede.nl melden aan de afdeling LeerplichtMelden bij Inspectie

Niet-leerplichtigen tot 23 jaar

Voortijdig schoolverlaters (18-23 jaar) zonder startkwalificatie (mbo-niveau 2-, havo- of vwo diploma)	Onderwijsinstellingen zijn verplicht jongeren te melden die: Gedurende een aaneengesloten periode van tenminste een maand zonder geldige reden het onderwijs niet meer hebben gevolgdDe student uitgeschreven wordt bij de onderwijsinstelling	Gesprek met de jongereVia het verzuimloket (www.ib-groep.nl) melden aan de afdeling LeerplichtVia rmcmeldingen@enschede.nl het bijbehorend handelingsplan

Te laat komen (leer- en kwalificatieplichtigen)		
Frequentie	School	Leerplicht
1 tot 10 keer te laat	Interne procedureBrief versturen aan oudersOuders worden uitgenodigd voor gesprek op school	
10 keer te laat	De leerling wordt gemeld bij de afdeling LeerplichtOuders dienen op de hoogte te zijn van de melding	Er wordt een waarschuwingsbrief aan de ouders verstuurd (kopie aan melder)Er wordt melding opgenomen in het schooldossier
> 10 keer te laat	De leerling wordt gemeld bij de afdeling LeerplichtOuders dienen op de hoogte te zijn van de meldingVerzuimoverzicht en achtergrondinformatie aanleveren	De leerling/ouders worden opgeroepen voor een gesprek (kopie aan melder)Leerplicht geeft een verwijzing zorg of een formele waarschuwingLeerplicht koppelt terug aan melder
Bij recidive	De leerling wordt gemeld bij de afdeling LeerplichtOuders dienen op de hoogte te zijn van de meldingVerzuimoverzicht en achtergrondinformatie aanleveren	Maakt een HALT verwijzing opMaakt een proces-verbaal op indien de jongere niet meer voor HALT in aanmerking komtLeerplicht koppelt terug aan melder

Ziekte (leer- en kwalificatieplichtigen)		
Frequentie	School	Leerplicht/GGD
3e ziektedag	School neemt contact op met ouders (informereren naar welzijn leerling)	
> 2 weken aaneengesloten	School meldt leerling bij de GGDBij niet verschijnen bij de arts zonder goede reden, meldt de school de leerling bij de afdeling LeerplichtOuders dienen op de hoogte te zijn	GGD: Ouders/leerling uitnodigen voor gesprek, horen en terugkoppelen informatie aan schoolLeerplicht: Indien nodig oproepen voor gesprek, horen en actie terugkoppelenBij ongeoorloofd ziekteverzuim: reguliere procedure
5e ziektemelding	School meldt leerling bij de GGDBij niet verschijnen bij de arts zonder goede reden, meldt de school de leerling bij de afdeling LeerplichtOuders dienen op de hoogte te zijn	GGD: Ouders/leerling uitnodigen voor gesprek, horen en terugkoppelen informatie aan schoolLeerplicht: Indien nodig oproepen voor gesprek, horen en actie terugkoppelenBij ongeoorloofd ziekteverzuim: reguliere procedure
Leerling voldoet niet aan de hier boven-genoemde criteria maar waarbij ziekmelding reden tot zorg is	School meldt leerling bij de GGD.Bij niet verschijnen bij de arts zonder goede reden, meldt de school de leerling bij de afdeling LeerplichtOuders dienen op de hoogte te zijn	GGD: Ouders/leerling uitnodigen voor gesprek, horen en terugkoppelen informatie aan schoolLeerplicht: Indien nodig oproepen voor gesprek, horen en actie terugkoppelenBij ongeoorloofd ziekteverzuim: reguliere procedure

Leerplicht in Enschede

Het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet is opgedragen aan de Burgemeester en Wethouders van Enschede. Voor de uitvoering van dit toezicht zijn consulenten Leerplicht in dienst. In Enschede heeft de gemeenteraad maatregelen vastgesteld om de jeugd in de stad kansen te geven, zichzelf te ontwikkelen en te ontplooiën. Kinderen en jongeren die uitvallen, lopen het risico op een later moment in hun leven tussen wal en schip te belanden. Mede daarom hebben we in Enschede het accent verlegd. We investeren meer tijd en energie in preventie van langdurig verzuim en treden sneller op bij verzuim.

Centraal in de visie van de gemeente staat, dat door vroegtijdig signaleren en ingrijpen bij schoolverzuim, schooluitval of zorgmeldingen grote(re) en zwaardere problemen zijn te voorkomen. Hierbij hanteert de gemeente het uitgangspunt, dat een deel van het verzuim voortkomt uit relatief onschuldig experimenteergedrag. In dit geval wordt een lik-op-stuk-aanpak gekozen. Daarnaast zijn er verzuimers met een meer complexe problematiek. De ondersteuning van deze leerlingen vraagt een gecoördineerde inzet van diverse instanties zoals school, jeugdhulpverlening en politie.

Wat doet de consulent Leerplicht?

In Enschede verrichten de consulenten Leerplicht alle taken die voortvloeien uit de Leerplichtwet en het besluit RMC. Taken die variëren van toezicht houden op de wetsbepalingen tot en met preventie om schoolverzuim te voorkomen, en van handhaving tot en met bemiddeling en doorverwijzing. Dat alles in nauw contact met de scholen.

Bemiddeling en doorverwijzing

Zodra een school melding van schoolverzuim of voortijdig schoolverlaten doet, stelt de consulent Leerplicht een onderzoek in. Hierbij is het belangrijk dat inzichtelijk is welke acties de school zelf heeft ondernomen om het verzuim of het voortijdig schoolverlaten te voorkomen. De school heeft tenminste voorafgaand aan de melding met jongere en eventueel ouders/verzorgers de oorzaken van het

verzuimen en dreigende schoolverlaten onderzocht en besproken. Op basis van de beschikbare informatie kan de consulent Leerplicht dan samen met school, jongere en ouders een vervolgaanpak uitwerken. Op deze manier wordt geprobeerd vroegtijdig te interveniëren zodat de jongere onderwijs blijft volgen en voldoende gekwalificeerd de arbeidsmarkt kan betreden (startkwalificatie).

Handhaving

Soms leveren bemiddeling en/of verwijzing niet het gewenste resultaat op. In dat geval kan een juridische aanpak noodzakelijk zijn. De afdeling Leerplicht werkt samen met het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, de Jeugdpolitie, Bureau Halt en de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Dit alles met het doel om ongeoorloofd verzuim zo nodig strafrechtelijk aan te pakken. De wet biedt de mogelijkheid om een boete en zelfs

een gevangenisstraf op te leggen. Voor niet leerplichtige leerlingen biedt de wet die mogelijkheid niet. Daar staat tegenover dat jongeren die niet naar school gaan en geen werk hebben niet zomaar recht hebben op een inkomensvoorziening mochten ze geen werk vinden.

Samenwerking met scholen

De aanpak van verzuim is meer dan ooit een zaak van alle betrokkenen. Het welzijn en de toekomst van de kinderen hangt er vanaf. Goed samenspel tussen de scholen en de afdeling Leerplicht biedt mogelijkheden om die aanpak nog verder te verbeteren. Om snel te kunnen ingrijpen als dat nodig is, maar ook om risicoleerlingen op te sporen en preventieve maatregelen te treffen.

